Knippen een spel?

Wies Palma

In de Knip-Pers van december 2012 stond een artikel over Knippen en techniek. Daarin schreef ik: "Als je een techniekje eenmaal in de vingers hebt, dan voelt het niet meer als technisch knippen; dan wordt het een spel". (bladz.31)
Hierover kreeg ik een leuke vraag van iemand die zich niet kon voorstellen hoe technisch knippen over kon gaan in een spel. Zij vroeg mij of ik dit eens wilde visualiseren. Natuurlijk wil ik hier op ingaan; in deze vraag zit een enorme uitdaging.

Met behulp van de strepentechniek en een vogel (nu eens geen vissen) laat ik in drie stappen zien hoe je met techniek kunt spelen en hoe techniek een spel kan worden.

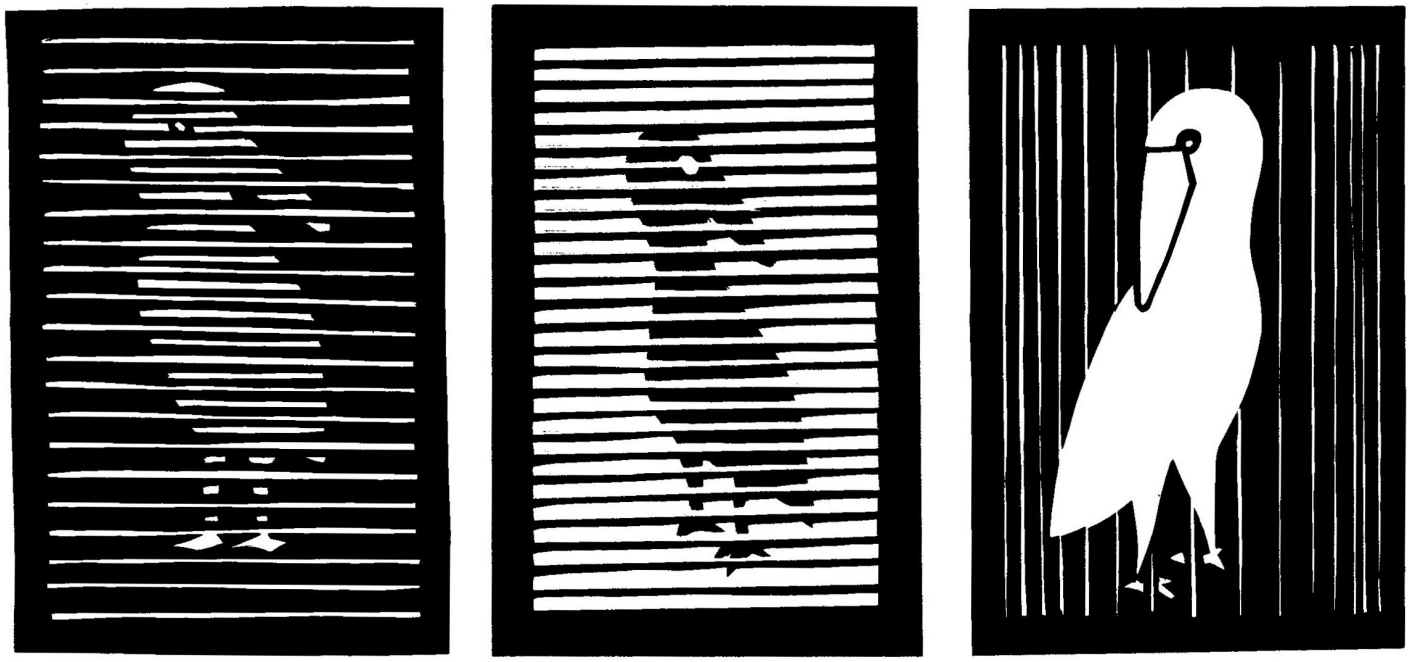
1. De eerste serie van drie afbeeldingen (zie hieronder) bestaat uit drie raampjes met in elk raampje een verschillend streeptechniekje. Zij geven het begin van mijn zoektocht naar mogelijkheden en effecten weer.

Let op de derde vogel: de strepen zijn hier in de achtergrond verwerkt en ook de snavel is verplaatst. Dit laatste was nodig want tussen de snavel en de romp van de vogel dreigde een zwart stukje (zonder houvast) weg te vallen.

De snavelverplaatsing is dus een aanpassing; bij strepen is dit wel vaker nodig.

1

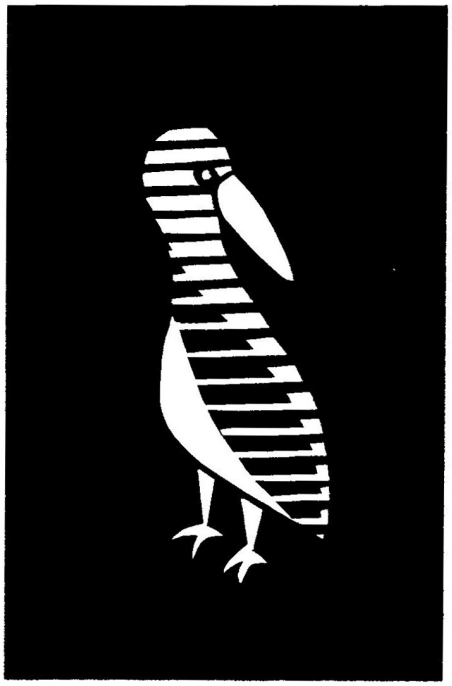
2. Ook hier een drietal raampjes met probeersels. Duidelijk is dat de uitwerkingen al speelser zijn: door gebogen strepen krijgt je een bolle vogel; in de middelste vogel zijn donkere en lichte strepen (twee grijswaarden) toegepast; in het derde raampje is met een donker en licht vlak gewerkt.

Hoewel ik nu alleen nog maar geëxperimenteerd en gespeeld heb met techniekjes, kan iedereen zien dat er toch heel leuke knipseltjes zijn ontstaan. Wie de smaak te pakken heeft, kan hier nog een poosje mee doorgaan. Er zijn nog veel meer mogelijkheden en variaties te bedenken.

2

3. Door het knippen van al die techniekjes hebben we de vogel a.h.w. goed leren kennen en hebben we ons de vogel eigen gemaakt. Verder zijn onze gedachten, bewust of onbewust, al verder gegaan. Wat kan ik zoal met die vogel doen:
Zet hem eens in een rondje i.p.v.in een raampje; verander iets in de strepen; doe iets met die grote snavel; geef hem een mooie staart of vleugels. Zet eens twee vogels naast elkaar of tegenover elkaar. Wat een mogelijkheden.
Er komt een ideeënstroom op gang en daar gaat het om want deze ideeën kunnen verder uitgewerkt worden; ontwerpjes komen meestal niet kant en klaar naar buiten. Neem een idee en werk dat verder uit. Zelf doe ik dat door veel te schetsen; kortom door ermee bezig te zijn en er mee te spelen. Er

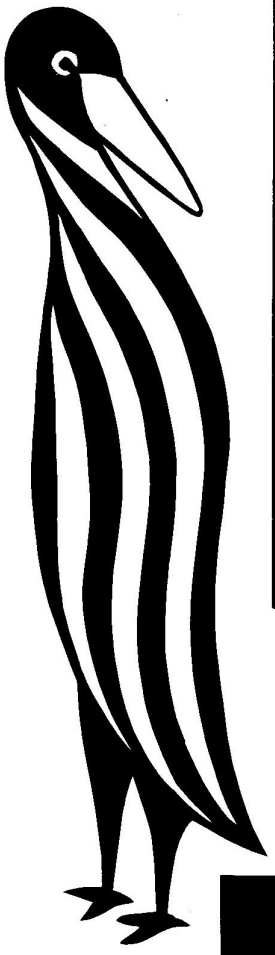
ontstaat zo een knipsel dat vanaf het begin tot het eind iets eigens heeft. En dat is toch de essentie van de knipkunst.

De knipsels op de volgende pagina zijn zo ontstaan. Daarbij zijn zo veel mogelijk de vogels en strepen aangehouden i.v.m. mijn opdracht. Maar er kunnen ook heel andere, afwijkende, ideeën ontstaan die natuurlijk ook uitgewerkt mogen worden.

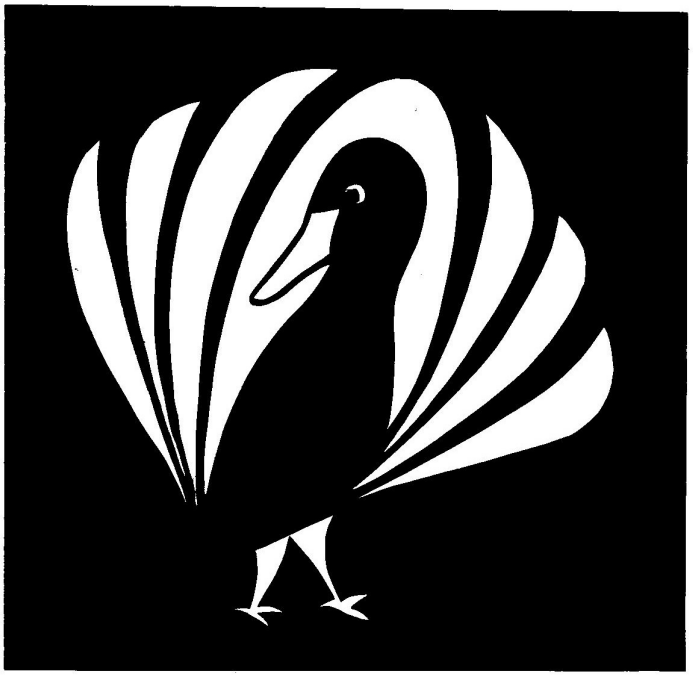
Kijk niet naar knippers die vlot en spontaan tot een ontwerp komen. Ik gun hen deze gave en accepteer dat het bij mij wat langer duurt. Ik geniet van dit spel en als het dan lukt, ervaar ik dat als een geweldige voldoening.

Het lijkt een lange weg die hier beschreven is, maar ik had iets uit te leggen en hopelijk is hiermee duidelijk geworden dat techniek in een spel kan overgaan.

Het was overigens heel leuk om deze lange weg te volgen en te ervaren hoe het bezig zijn met een techniek je verder kan brengen. Je leert er veel van en komt tot onvermoede resultaten. Zou ik die anders ook ontdekt hebben? Natuurlijk werk ik niet iedere techniek zo grondig uit. Maar wel maak ik van een idee allerlei snelle schetsjes, krabbels of aantekeningen. Als ik dan eens niets te knippen weet, raadpleeg ik mijn krabbelarchief en daar vind ik altijd wel iets. Het kan zelfs heel nuttig zijn om een idee even weg te leggen!

Is Knippen nou een spel? Knippen moet je niet alleen zien als het bezig zijn alleen met de schaar, maar interpreteer knippen in de ruimste zin van

het woord. Want je begint met een idee: een knipidee. Al gauw volgt dan een denkproces over de techniek, de grootte, het materiaal, de kleur van het knipsel,het doel enz.

Voordat je er erg in hebt, zit je al te schetsen en te experimenteren totdat er een bevredigend resultaat uitrolt. Dit kan best wel even duren; nemen we hier altijd voldoende tijd voor?
Maar dan zijn we toe aan het eigenlijke knippen: dat is altijd spannend want wordt het knipwerk zoals we ons dat hadden voorgesteld?

Als laatste volgt dan nog de afwerking van het knipwerk: Inlijsten of afdrukken? In een ordner stoppen of opsturen naar de Knip-Pers?
Als je er zo mee bezig bent, dan is knippen toch een spel?

